

APSTIPRINĀTS
ar Līvānu novada domes
2008. gada 31. janvāra
sēdes protokola Nr.1
lēmumu nr.1-4

Līvānu novada domes saistošie noteikumi
„Par kokaugu un apstādījumu aizsardzību Līvānu novadā”
LĪVĀNOS

2008. gada 31. janvārī

Nr.4

*Izdoti saskaņā ar likuma „ Par pašvaldībām”
21. panta pirmās daļas 16. punktu,
43. panta pirmās daļas 9. punktu,
Meža likuma 8. panta otro daļu un
Ministru kabineta 2006. gada 29. augusta noteikumiem
Nr. 717 „ Kārtība koku ciršanai ārpus meža zemes”*

Noteikumos lietotie termini:

Apstādījumi (zaļumstādījumi) - (turpmāk tekstā kopā saukti – **apstādījumi**) visas ar augiem apaudzētas un koptas teritorijas (t.sk parki, dārzi, košumdārzi, skvēri, alejas, kapsētas, nogāžu nostiprinājumi u.c.), kurās neiegūst augu produkciju pārtikai, koksni, grieztus ziedus un citu produkciju;

Atļauja kokaugu ciršanai – šajos noteikumos noteiktā kārtībā izsniegts dokuments, kas apliecina konkrētas darbības likumību (kokauga ciršanai, zaru izzāģēšanai vai vainaga veidošanai) un ir uzskatāms par šīs darbības atļauju;

Introducētie kokaugi – kokaugi, kas ieaudzēti ārpus to areāla (dabiskās izplatības vai kultivēšanas apgabala);

Kokaugi – koki , krūmi un ilggadīgie vītenaugi;

Koki – daudzveidīgi kokaugi ar krasi izteiktu stumbra daļu, kura zarošanās notiek zināmā augstumā no zemes un kuru vidējais augstums to galīgajā attīstības stadijā var sasniegt septiņus un vairāk metrus;

Koks avārijas situācijā – koks ar vizuāli redzamiem bīstamiem bojājumiem – vecuma vai dabas apstākļu rezultātā iztrupējies, saplaisājis, aizlūzis, nolūzis, daļēji sasvērries ar aprautu un izkustinātu sakņu sistēmu vai pilnīgi izgāzies koks vecuma vai dabas apstākļu rezultātā un rada reālus draudus personu drošībai vai īpašumam;

Koka vainaga veidošana – ir regulāri un atbilstošos termiņos veicamo darbu komplekss koku zaru kopšanai, ievērojot kokkopībā (arboristikā) vispārpieņemtos principus;

Koka sakņu sistēmas platība – koka vainaga diametra horizontālā projekcija uz zemes virsmas;

Kokauga bojāšana – mehāniska, fiziska, ķīmiska vai citāda veida iedarbošanās uz jebkuru kokauga daļu (saknēm, stumbru, zariem), kas ir vizuāli saskatāma vai nosakāma ar speciāliem paņēmieniem, kā rezultātā kokaugs nav zaudējis augtspēju;

Kokauga iznīcināšana – mehāniska, fiziska, ķīmiska vai citāda veida iedarbošanās uz jebkuru kokauga daļu (saknēm, stumbru, zariem), kas ir vizuāli saskatāma vai nosakāma ar speciāliem paņēmieniem, kā rezultātā kokaugs ir zaudējis augtspēju;

Koka ciršana – augoša vai nokaltuša kokauga stumbra pabeigta vai nepabeigta pārdalīšana jebkāda veidā, vietā starp kokauga saknēm un zaru vainagu;

Krūmi – daudzveidīgi kokaugi bez kراسi izteikta galvenā stumbra, kuru zarošanās notiek pie zemes vai pat zemē, bet kuru vidējais augstums to galīgajā attīstīšanās stadijā nevar sasniegt septiņus metrus;

Nokaltis koks – koks, kurš pilnībā zaudējis augtspēju;

Noteikumu pārkāpējs – fiziska vai juridiska persona, kura ar nodomu vai aiz neuzmanības ir izdarījusi darbības, kādas šie Noteikumi aizliedz, vai persona, kura ar nodomu vai aiz neuzmanības nav veikusi tai uzliktos pienākumus;

Patvaļīga ciršana vai bojāšana – kokauga ciršana, bojāšana (arī zaru apzāģēšana) vai citāda veida iznīcināšana bez šajos noteikumos noteiktajā kārtībā izsniegtas rakstiskas atļaujas;

Publiskie apstādījumi – atklātas koplietošanas apstādījumu teritorijas uz pašvaldības, valsts vai privātīpašumā esošas zemes vai atklātas sabiedrībai pieejamas apstādījumu teritorijas uz pašvaldības, valsts vai privātīpašumā esošas zemes;

Privātie apstādījumi – apstādījumu teritorijas uz privātā īpašuma esošas zemes;

Pieteicējs – fiziska vai juridiska persona, kura vēlas veikt kokaugu ciršanu un vainagu veidošanu;

Sakņu kakls – kokauga pārejas zona no pazemes sakņu struktūras uz virszemes stumbra struktūru;

Zaru vainags – kokauga stumbra augšējā daļa sākot no vietas kur ir izveidojušies pirmie pamatzari.

1. Vispārīgie noteikumi

1. Līvānu novada domes saistošie noteikumi “Par kokaugu un apstādījumu aizsardzību Līvānu novadā” (turpmāk tekstā – Noteikumi) nosaka kokaugu un apstādījumu aizsardzības, uzturēšanas, kopšanas, kokaugu ciršanas un zaudējumu atlīdzības kārtību, kāda jāievēro Līvānu novada administratīvajā teritorijā (turpmāk tekstā – Līvānu novads), paredzot administratīvo atbildību par šo Noteikumu neievērošanu.

2. Fiziska vai juridiska persona (turpmāk tekstā – Pieteicējs), kuras īpašumā vai tiesiskajā valdījumā esošajā zemes platībā aug kokaugi, ir atbildīga par to aizsardzību, kopšanu, saglabāšanu un atjaunošanu.

3. Ārpus meža zemes augošu koku ciršana, zaru vainagu veidošana vai dzīvu zaru izzāģēšana, neatkarīgi no zemes piederības, Līvānu novada ciematu un Līvānu pilsētas teritorijā ir atļauta tikai pēc rakstiskas atļaujas saņemšanas no Līvānu novada domes Vides kārtības un uzraudzības komisijas.

4. Koku ciršanas kārtību mežā un meža zemēs nosaka Meža likums.

5. Ja kokaugus stāda, bojā vai cērt pārkāpjot šajos noteikumos noteikto kārtību, tā ir uzskatāma par patvaļīgu darbību un vainīgās personas normatīvajos aktos noteiktā kārtībā saucamas pie administratīvās vai kriminālās atbildības.

6. Ja patvaļīgas darbības rezultātā tiek nodarīts mantiskais zaudējums citai personai, vainīgās personas saukšana pie administratīvās vai kriminālās atbildības šo personu neatbrīvo no pienākuma atlīdzināt nodarītos zaudējumus.

2. Koku ciršanas un vainagu veidošanas noteikumi

7. Līvānu novada administratīvajā teritorijā augošo kokaugu un apstādījumu stāvokļa novērtējumu un lēmumu pieņemšanu par to saglabāšanu, kopšanu vai likvidēšanu veic Līvānu novada vides kārtības un uzraudzības komisija (turpmāk tekstā – Komisija), kas darbojas saskaņā ar tās nolikumu (reglamentu).

8. Koku ciršanu un vainagu veidošanu Līvānu novadā (ārpus meža zemes) fiziskās un juridiskās personas normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos saskaņo ar attiecīgām kompetentām iestādēm un šajā Nolikumā paredzētajā kārtībā ar Komisiju.

9. Fiziskās vai juridiskās personas, kuras vēlas veikt koku ciršanu vai vainagu veidošanu iesniedz Līvānu novada domes kancelejā Vides kārtības un uzraudzības komisijai adresētu rakstisku pieteikumu.

10. Komisija, izvērtējot pieteikumu, nepieciešamības gadījumā norāda Pieteicējam kompetentās iestādes ar kurām nepieciešams saskaņot vēlamo darbību pirms lēmuma pieņemšanas.

11. Komisija, pirms lēmuma pieņemšanas un atļaujas koku ciršanai izsniegšanas, veic koka (kokaugu) apsekošanu dabā un izvērtē iesnieguma pamatotību un īpašuma piederības apliecinājošus dokumentus.

12. Izvērtējot Pieteicēja iesniegumu koku ciršanai, Komisija nepieciešamības gadījumā nosaka piemērojamo sabiedriskās apspriešanas procedūru.

13. Sabiedriskā apspriešanas procedūru jāveic, ja plānots izcirst kokus, kas aug:

- 1) kultūras pieminekļu aizņemtās platībās,
- 2) parkos, kapsētās, mākslīgās izcelsmes koku rindās (alejās), kas garākas par 20 metriem (arī tad, ja tās atrodas ceļu zemes nodalījuma joslā) un kuru platums (lielākais attālums starp malējo koku stumbru centriem perpendikulāri koku rindas virzienam) ir mazāks par 20 metriem;
- 3) dabiskas izcelsmes koku rindās, kuru platums ir mazāks par 20 metriem;
- 4) teritorijās, kuras plānots rekonstruēt (labiekārtot) vai veikt jaunu būvniecību.

14. Sabiedrisko apspriešanu par saviem līdzekļiem veic Pieteicējs.

15. Pieteicējs paziņojumu par sabiedrisko apspriešanu publicē Līvānu novada domes informatīvajā izdevumā „Līvānu Novada Vēstis” un Līvānu novada domes mājas lapā (www.livani.lv) un to novieto uz informācijas stenda Līvānu novada domē, Rīgas ielā 77, Līvānos. Sabiedriskā apspriešana jāveic ne mazāk kā 7 dienas.

16. Strīdus gadījumos jautājums par sabiedrisko apspriešanu tiek virzīts izskatīšanai uz Līvānu novada domes sēdi.

17. Sabiedriskās apspriešanas procedūra uzskatāma par notikušu arī tad, ja pēc sabiedriskās apspriešanas beigām nav saņemts neviens sabiedrības ierosinājums. Sabiedriskās apspriešanas rezultātus apstiprina Komisija.

18. Atļauju koku ciršanai Komisija izsniedz Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā un termiņā. Izsniegtā atļauja derīga vienu gadu.

19. Atļauja koku ciršanai nav nepieciešama, ja:

- 1) tiek plānots izcirst augļu kokus un krūmus;
- 2) tiek plānots izcirst kokus, kuru celma caurmērs ir mazāks par 12 centimetriem;

3) zemes īpašnieks vai tiesiskais valdītājs izcērt kokus ārpus meža zemes savā īpašumā vai valdījumā esošajā teritorijā ārpus Līvānu novada ciematu un Līvānu pilsētas teritorijas, izņemot gadījumus, ja normatīvajos aktos ir noteikta cita kārtību.

20. Avārijas situācijas gadījumā (ja kokaugs vai tā zari ir nolauzti, iekārušies vai kā citādi apdraud iedzīvotāju un ēku drošību) zemes īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai attiecīgais dienests ir tiesīgs nekavējoties likvidēt radušos avārijas situāciju, kokaugu vai tā daļu nozāģējot un novācot malā. Par notikušo ne vēlāk kā triju darbdienu laikā ir jāpaziņo Vides kārtības un uzraudzības komisijai, kas pēc faktisko lietas apstākļu pārbaudes sastāda apsekošanas aktu.

21. Personai, kas veic kokaugu ciršanu, atbilstoši normatīvo aktu un šo Noteikumu prasībām, jāatlīdzina zaudējumi par dabas daudzveidības samazināšanu šo noteikumu 5. nodaļā noteiktajā kārtībā un apmērā.

22. Zaudējumus par aizsargājamo koku ciršanas vai bojāšanas rezultātā radīto dabas daudzveidības samazināšanu atlīdzina saskaņā ar Normatīvajos aktos noteikto kārtību.

23. Zaudējumus par koku bojāšanas vai patvaļīgas koku ciršanas rezultātā radīto dabas daudzveidības samazināšanu papildus 6. nodaļas 45. punktā noteiktajam administratīvajam sodam, atlīdzina Līvānu novada domes pamatbudžetā, iemaksājot trīskāršu koka vērtības maksu.

24. Par ciršanas atļaujas izsniegšanu tiek iekasēta Līvānu novada domes saistošajos noteikumos noteiktā pašvaldības nodeva.

3. Kokaugu un apstādījumu apsaimniekošanas noteikumi.

25. Zemes īpašnieks, lietotājs vai tiesiskais valdītājs ir atbildīgs par savas teritorijas tīrību, kārtību, kokaugu un apstādījumu apsaimniekošanu un aizsardzību.

26. Veicot būvdarbus, pārplānojot, rekonstruējot esošos un ierīkojot jaunus apstādījumus un veicot zemes rekultivācijas darbus, zemes īpašnieka, lietotāja vai tiesiskā valdītāja pienākums ir izstrādāt apzaļumošanas un labiekārtošanas projektu vai darba skici, kas jāsaskaņo ar Līvānu novada būvvaldi.

27. Veicot būvniecību apstādījumos, par šo Noteikumu izpildi ir atbildīgs darbu pasūtītājs, ja līgumā starp pasūtītāju un izpildītāju nav noteikts citādi.

28. Būvniecības teritorijā ir jāveic kokaugu aizsardzības pasākumi:

1) būvniecības teritorijā esošo koku stumbrus jāiežogo ar vismaz 2 m augstiem un 25 mm bieziem dēļu vairogiem, kas nostiprināti pie 6-8 cm resniem mietiem. Koku sakņu saglabāšanai nepieciešamības gadījumā jāiekārto 50 mm biezus līmenisku dēļu vairogus līdz 1,5 m rādiusā ap koku;

2) veicot ielu un laukumu būvniecības darbus, ap koku stumbriem jāatstāj apdobe bez cietā klājuma, kurai jābūt 1,5 m diametrā, bet krūmu apdobei jābūt vismaz 0,5 m platai;

3) veicot inženierkomunikāciju būvniecības darbus, aizliegts rakt kokaugu tuvumā bez saskaņošanas dziļāk par 0,3 m: ja koka diametrs ir līdz 15 cm – tuvāk par 2 m, resnākiem kokiem – tuvāk par 3 m, krūmiem – tuvāk par 1,5 m (rēķinot no stumbra pamatnes);

4) būvmateriālu un citu materiālu (degvielas, smērvielu u. c.) uzglabāšana pieļaujama ne tuvāk kā 10 m attālumā no kokaugiem;

5) ielu un laukumu būvniecības darbos apstādījumos nepieļaut augstuma atzīmes vertikālās izmaiņas vairāk par 20 cm salīdzinājumā ar esošo. Ja grunts līmeni nepieciešams paaugstināt vai pazemināt, būvprojektā ir jāparedz īpaši pasākumi, kas

nodrošinātu koku augšanu. Rokot zem sakņu sistēmas, drīkst rakt ne seklāk par 1,5 m zem grunts līmeņa, neievainojot saknes.

29. Projektējot būvdarbus, topogrāfiskā plānā jāatzīmē visi esošie kokaugi, norādot sugu un diametru (kokiem), vai paskaidrojumā jānorāda, ka kokaugu nav. Topogrāfiskā plāna specifikācijā jābūt atzīmētam inventarizācijas datumam.

30. Ja būvniecības darbi saistīti ar rakšanas darbiem, tad augsnes auglīgā kārtā jānoņem un jāuzglabā atsevišķi, lai pēc attiecīgo darbu veikšanas tiktu nodrošināta labiekārtošanas darbu veikšana.

31. Līvānu novada ciematu un Līvānu pilsētas teritorijā ir aizliegts:

1) laužt kokiem un krūmiem zarus, plūkt lapas, vākt ziedus un augļus (izņemot slēgtās privātās teritorijas);

2) tecināt koku sulu, grauzīt vai citādi bojāt mizu, piestiprināt pie kokiem dažādus uzrakstus un plakātus, karināt kokos šūpoles, siet vadus un auklas, žāvēt zaros veļu, dzīt kokos naglas, āķus vai citādus svešķermeņus;

3) apbērt vai apliet kokus un krūmus to sakņu sistēmas rajonā ar zemi, būvgružiem, ķīmiskajām vielām, izņemot auglīgās melnzemes kārtas uzbēršanu 10 cm biezā slānī augsnes uzlabošanai;

4) veikt jebkādus zemes rakšanas darbus koku sakņu sistēmas rajonā, izņemot gadījumus, ja ir saņemta speciāla atļauja vai ja steidzīgi tiek likvidēta avārijas situācija, par ko obligāti triju darba dienu laikā rakstiski ir jāpaziņo Līvānu būvvaldei;

5) ierīkot automašīnu stāvvietas tuvāk par 2,5 m no kokiem un 1,5 m no krūmiem;

6) izmantot kokus par balstiem apbūvei, žoga ierīkošanai, malkas vai būvmateriālu nokraušanai;

7) stādīt kokus tuvāk par 5 m, bet krūmus tuvāk par 1,5 m no ēku sienām;

8) stādīt kokus tuvāk par 3 m, bet krūmus tuvāk par 1 m no inženiertīkliem vai kaimiņu robežas;

9) ieklāt cieta segumu (ielu, laukumu, gājēju celiņu vai citu) bez apdabes izveidošanas ap kokiem vismaz 1,5 m diametrā, ap krūmiem vismaz 0,5 m diametrā;

10) ieguldīt kabeļus un cauruļvadus pārcērtot kokaugiem saknes;

32. Augļu kokus gar kaimiņa robežu var stādīt ne tuvāk kā:

1) ābeles, bumbieres – 3 m,

2) ķiršus, plūmes – 2 m,

3) ogulāju krūmus – 1 m,

4) pundurābeles – 2 – 2,5 m,

5) škalerābeles - 1 – 1,5 m.

4. Apstādījumu izveidošanas, kopšanas un kokaugu ciršanas kārtība uz pašvaldībai piekrītošās zeme

33. Līvānu novada pašvaldības Līvānu pilsētas teritorijā esošos parkus, skvērus un citas ar kokiem, stādījumiem vai zālieniem apklātas dabiskas vai mākslīgas izcelsmes zemes, kas ir Līvānu novada pašvaldības īpašums vai ir tās tiesiskajā valdījumā, saskaņā ar noslēgto līgumu apsaimnieko un kopj pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību (SIA) „Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība”.

34. SIA ir tiesīga veikt visas likumā noteiktās īpašnieka funkcijas apstādījumu un kokaugu pārvaldīšanā, aizsardzībā un apsaimniekošanā.

5. Zaudējumu atlīdzības par dabas daudzveidības samazināšanu aprēķināšanas un atlīdzināšanas kārtība.

35. Zaudējumu par kokaugu iznīcināšanas un ciršanas rezultātā radīto dabas daudzveidības samazināšanu aprēķina šādi :

Koku vērtību aprēķina pēc formulas $V = A \times D \times k$, kur

V – koka vērtība (Ls)

A – valstī noteiktā minimālā darba alga mēnesī (Ls)

D – koka diametrs 1,3 m augstumā no sakņu kakla (cm)

k – koeficients, kuru nosaka atkarībā no koka sugas:

0,025-ozols, liepa, priede, melnalksnis un introducētie skuju un lapu koki;

0,015-purva bērzs, āra bērzs, baltalksnis, parastā apse, osis, pīlādzis, ieva, vītols;

0,005-papele.

Krūmu vērtību aprēķina pēc formulas $Z = A \times K$, kur

Z – apstādījuma vērtība (Ls);

A – valstī noteiktā minimālā darba alga mēnesī (Ls);

K – koeficients atkarībā no kokaugu sugas:

0,30 - skuju koku dekoratīvās formas krūmi un pārējie mūžzaļie;

0,10 - visi pārējie dekoratīvie, krāšņi ziedošie un citi krūmi;

0,10 – dzīvžogi.

Zālāja un puķu stādījumu vērtību aprēķina pēc formulas $Z = A \times K$, kur

Z – bojātā zālāja vai iznīcināto puķu stādījumu vērtība (Ls)

A – valstī noteiktā minimālā darba alga mēnesī (Ls);

K – koeficients, kuru nosaka:

0,10 par zālāja 1 m²;

0,30 par vienu puķu stādu.

36. Ja patvaļīgi nocirstā koka vērtības aprēķināšanai pēc šo noteikumu 35. punkta nav iespējams noteikt koka sugu un koka diametru 1,3 m augstumā no sakņu kakla, par koeficientu “ k “ pieņem 0,025 un par “ D” pieņem koka celma diametru.

37. Zaudējumus par koku ciršanas rezultātā radīto dabas daudzveidības samazināšanu Pieteicējs atlīdzina iemaksājot aprēķināto koku vērtības maksu Līvānu novada domes pamatbudžetā.

38. Zaudējumu atlīdzības maksu par dabas daudzveidības samazināšanu neiekasē, ja:

1) koks ir avārijas stāvoklī;

2) koks ir zaudējis sabiedrisko nozīmi slimības, vecuma vai citu iemeslu dēļ (nokaltis);

3) kokaugu likvidācija tiek veikta par pašvaldības līdzekļiem vai tos paredzēts cirst sakarā ar pašvaldības finansēta projekta realizāciju;

4) uz pašvaldībai piekritīgās zemes augoši kokaugi ar saknēm vai zariem bojā ēkas, būves vai inženierkomunikācijas (izņemot gadījumus, kad būvniecība notikusi neievērojot nepieciešamos attālumus līdz kokaugiem).

39. Līvānu novada domes pamatbudžetā iemaksātā koku vērtības maksa jāizmanto jaunu apstādījumu veidošanai Līvānu novadā.

40. Zaudējumu atlīdzības maksu par dabas daudzveidības samazināšanu iekasē Vides kārtības un uzraudzības komisijas sastādītajā aktā aprēķinātās vērtības apmērā.

6. Atbildība par noteikumu pārkāpšanu.

41. Par šo noteikumu pārkāpšanu fiziskās un juridiskās personas tiek sauktas pie administratīvās atbildības.

42. Zaudējumu atlīdzināšana neatbrīvo Noteikumu pārkāpēju no administratīvās atbildības.

43. Fiziskās un juridiskās personas ir atbildīgas par dabai nodarītajiem materiālajiem zaudējumiem LR normatīvajos aktos un šajos Noteikumos noteiktā kārtībā.

44. Kontroli par šo noteikumu ievērošanu veic Komisija.

45. Administratīvo pārkāpumu protokolu par šo noteikumu pārkāpšanu ir tiesīgas sastādīt Valsts policijas un Līvānu novada domes priekšsēdētāja rīkojumā noteiktās amatpersonas .

46. Administratīvo pārkāpumu lietas izskata un pieņem lēmumu Līvānu novada domes Administratīvā komisija.

47. Par šo Noteikumu neievērošanu, ja administratīvais sods nav paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, Noteikumu pārkāpēju fizisku personu soda ar naudas sodu no Ls 150 līdz Ls 250 , juridisku personu no Ls 500 līdz Ls 1000.

7. Noslēguma noteikumi.

48. Ar šo noteikumu spēkā stāšanās brīdi spēku zaudē Līvānu novada domes 2005. gada 29. septembra saistošie noteikumi Nr.3 “Saskaņošanas kārtība koku ciršanai ārpus meža zemes Līvānu novada teritorijā”.

49. Līdz šo saistošo noteikumu stāšanās spēkā izsniegtās koku ciršanas atļaujas ir spēkā līdz 2008. gada 31. decembrim.

Domes priekšsēdētājs

A. Vaivods